

Rev. Richard Rogan
62 St. Mark's Pl.
New York, N.Y.
10003

CAN IN SPIRIT
N LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, MAY 30, 1972

STEV. LXXIV — VOL. LXXIV

NO. 106

Zvezna letalska uprava hoče sposobne letalce

Trdi, da nekateri letalci uporabljajo uniže za zaščito svojih služb, četudi gre za trdnost zdravja in delovno sposobnost.

WASHINGTON, D.C. — Zvezna letalska uprava, ki je odgovorna za varnost letalskega prometa, je prišla do zaključka, da skušajo nekateri letalci uporabljati uniže za ohranitev služb in delovnih mest, ko bi jih morali zaradi svojega zdravja v tenega stanja zapustiti.

Nekateri letalci lažejo o svojem zdravju ali pa zamožeče važne informacije, je dejal dr. Peter V. Siegel, zdravnik Zvezne letalske uprave.

Nekateri od okoli 2000 zdravnikov, ki imajo pravico pregledati letalsko osebje in mu izdati potrdila o zdravju in sposobnosti, potrdila o zdravju in sposobnosti za vršenje službe, so pri svojem delu površni, je dejal dr. Siegel pred Domovim odborom. Četudi uprava letalske družbe, da kateri od njenih letalcev ni zdrav, ne sme tega sporočiti Zvezni upravi brez letalčevega soglasja. Če to stori, mora računati s pritožbo uniže letalcev.

Zdravniški pregledi letalskega osebja so bili kar dobri in zadostni, dokler se ni letalski promet tako razširil. Zdaj je v njem zaposlenih 750.000 oseb, od katerih pregledajo letno okoli 500.000. Med temi je 35.000 pilotov, ki jih je treba pregledati vsak mesec. Zvezna uprava predlaga, naj bi letalske družbe organizirale lastne zdravstvene oddelke za preiskave svojega osebja, ki naj bi nato imelo edino pravico izdati potrdila o zdravstveni sposobnosti za letalsko osebje.

Nova vrsta bomb je izredno učinkovita

SAIGON, J. Viet. — Zadnji teden so ameriška letala vztrajno napadala vojaške cilje v Severnem Vietnamu. Med te so vključili tudi industrijske naprave in vse drugo, "kar podpira" vojni napor Severnega Vietnama. Tako so napadli elektrarne v okolici Hanoia, transformatorske postaje, prav posebno pa skladišča olja in gasolina.

Vojaški viri govorijo o izredni učinkovitosti novega letalskega napora zlasti v pogledu napadov na male cilje, kot so na primer mostovi in železniška križišča. Te je bilo preje zelo težko zadeti, zdaj uporabljajo pri tem posebne "spretno bombe", ki jih vodi do cilja lasarski žarek.

Tako so ameriška letala razbila v začetku tedna 6 mostov na železniških progah iz Severnega Vietnama na Kitajsko. Poleg tega je bilo uničenih vsaj še 13 drugih mostov na železnicah in cestah v Severnem Vietnamu.

SHOWERS

Vremenski
prerok
pravi:

Večina oblačno in deževno. Najvišja temperatura okoli 75 poldnevi in okoli 55 ponoči.

Novi grobovi

Phillip Geger (Gregor)
Na svojem domu je umrl pretekli petek 79 let stari Phillip Geger (Gregor), rojen v Rusiji, ul. E. 58 St., zaposlen do upokojitve pri Midwest Forge Co., vdovec po pok. Tessie, očim Johna, Elmerja in Georgea Mi-buck, pok. Mary Gauch in pok. Anne Pitner. Pogreb bo jutri, v sredo, ob 10. dopoldne iz Zakraj-skovega pogrebnega zavoda na 6616 St. Clair Avenue na All souls pokopališče.

Joseph Deer

V Euclid General bolnišnici je umrl 68 let stari Joseph Deer (Košuta) z 20341 Ball Avenue, Euclid, rojen v Jugoslaviji, oče koder je prišel v ZDA pred 59 leti, samski sin pokojnih Josepha in Mary, roj. Bogatec, brat Emme Cumparakis, Marie Sporio in pok. Ide, stric Sylvie Smith in stric Larryja in Linde Smith. Do svoje upoko-jitve je bil prodajalec pohištva in avtomobilov. Pogreb je iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. danes dopoldne ob 9.30 na Kalvarijo.

Mary Zihel

V Euclid general bolnišnici je umrla 61 let stara Mary (Marie) Zihel, roj. Novak, vdova po l. 1947 umrlem možu Jose-phu, mati Mrs. Donald (Vema) Cochell, stara mati Lise in Johna, sestra Anthonyja, Jamesa (Wood Dale, Ill.), Ludwiga Novaka in Rudyja Krall. Pokojna je bila rojena v Clevelandu, pa je živel zadnjih 15 let v Ros-selle, Ill., kjer je bila zaposlena pri Motorola Corp. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v sredo, ob 8.15, v cerkev Marije Vnebov-zete ob 9., nato na Kalvarijo.

Kristine Sraj

V soboto je umrla v St. Vincent Charity bolnišnici 87 let stara Kristine Sraj s 3608 E. 80 St., roj. Jeric v Smartu pri Lit-tiji, ena med prvimi slovenskimi naseljenci v Newburghu, soustanoviteljica fare sv. Lovrenca, vdova po pok. Franku, umrlem l. 1957, mati Mary Konzut, Jose-phine Janezic, Antonie Supan, Anne Maurer, Christine Lozar,

Izreden padec rojstev

Rast prebivalstva ZDA je manjša, kot je bila v času velike depresije.

WASHINGTON, D.C. — Pri-rastek prebivalstva ZDA je lani močno padel, padanje pa je v prvih mesecih letošnjega leta še veliko večje. Dejansko je v prvih treh mesecih najnižje, kar je zapisanih od leta 1917, ko so te podatke začeli redno zbirati in zapisovati.

Prirastek v prvih treh mese-cih 1972 je komaj tako velik, da krije izgube, je torej dosegel stopnjo "0". Seveda je to za kratko dobo in ni mogoče reči, da bo pri tem ostalo. Proučevalci in opazovalci ljudskega giba-nja trdijo, da bo porast kmalu zopet večji.

Rast prebivalstva je v zadnjih 13 mesecih stalno padala. Leta 1971 je padla v odnosu na prejš-nje leto za 5%, letos pa padec dosega v odnosu na lansko leto povprečje 9%. Tako je bilo na primer v letošnjem marcu okoli 300.000 več žensk v letih plodno-sti kot v istem mesecu lani, pa je bilo vendar letos 31.000 manj rojstev. V letošnjem marcu je bilo na 1000 prebivalcev rojenih v ZDA 15,6 otrok, najmanj odkar vodijo ZDA točne zapiske o tem.

Allende povabil Trudeauja

SANTIAGO, Čile. — Predsed-nik republike Salvador Allende je povabil na uradni obisk pred-sednika kanadske vlade P. E. Trudeauja. Ta je povabilo "z veseljem" sprejel. Čas obiska še ni bil dogovorjen.

Stanleyja, Louisa, pok. Franka in pok. Johna, 23-krat stara mati, 50-krat prastara mati. Bila je članica KSKJ št. 63, SZZ št. 15, ADZ št. 20 in Društva sv. Rešnjega telesa pri Sv. Lovren-cu. Pogreb je iz Ferfolia pogrebne-ga zavoda na 9116 Union Avenue danes ob 8.30, v cerkev sv. Lovrenca ob 9., nato na Kal-varijo.

Nixon končal obisk v Sovjetski zvezi

Windsorski umrl

PARIZ, Fr. — V nedeljo je umrl v svojem stanovanju Vojvoda Windsorski, 77 let stari kralj Edward VIII., ki je pred 38 leti stopil z britanskega prestola, da se je lahko neovirano poročil z ameriško ločenko Mrs. Wallis W. Simpson.

Edward je po svojem odstopu s prestola zapustil Veliko Britanijo in ostal poslej izven nje, četudi je nekajkrat bil tam na obisku.

Njegovo truplo bodo prepelja-li v Veliko Britanijo, kjer je bilo objavljeno za njim javno žalovanje. Pokojni je bil stric kra-ljice Elizabete II.

Zadnje vesti

SAIGON, J. Viet. — Predsednik republike Van Thieu je danes poletel osebno v Kontum, kjer se vrše trenutno najhujši boji z rdečimi. Ti že šesti dan zapored pritiskajo na mesto, ne da bi dosegli kak večji uspeh. Boji na severu pri mestu Hue so zastali, prav tako tudi pri An Locu 60 milj severozahodno od Saigona. Ameriška letala so večraj in danes močno napadala vojaške cilje v Severnem Vietnamu.

BONN, Z. Nem. — Tu se je danes začel dvodnevni posvet zunanjih ministrov držav članic NATO. ZDA zastopa državni tajnik W. P. Rogers, ki je priletel sem naravnost iz Moskve in bo poročal zavezni-kom o uspehih razgovorov v Moskvi.

Državno uradništvo na Norveškem štrajka

OSLO, Nor. — Prvič v zgodovini Norveške je preteklo sredozala dobro voljo in podprla ame-šlo na štrajk državno uradni-riški napor za končanje vojne štrvo, okoli 20.000 ljudi, v podpo-v Vietnamu, ji bodo ZDA dale ro svoji zahtevi o višjih plačah, trgovinske ugodnosti in kredite, ki bi jih rada. Če sovjetske do-bre volje ne bo, ne more biti tudi plačila za njo!

Priporočajte A.D. tem,
ki jo še nimajo!

Sporazum o omejitvi strateškega jedrskega orožja podpisan

V petek zvečer je bil v Kremlju podpisan sporazum med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo o omejitvi jedrskega strateškega orožja. Obstoja iz dveh delov. Prvi je pogodba o omejitvi obrambe pred raketami, ki omejuje to na 200 raketnih lovcov za vsako izmed podpisnic, drugi je sporazum za zamrzitev med-celinskih raket na kopnem in v podmornicah na obstoječe stanje.

Pogodba o omejitvi protiraketne obrambe ima značaj mednarodne pogodbe in ni časovno omejena. Potrditi jo mora v ZDA Kongres, v ZSSR Vrhovni sovjet. Obe strani imata pravico pogodbo odpovedati vsak čas, odpovedni rok je pol leta. Vsaka od podpisnic ima pravico do dveh obrambnih področij, katerih eno mora obsegati glavno mesto.

Sovjetska zveza je protiraketno obrambo Moskve že zgradila, med tem ko imajo ZDA v gradnji protiraketno obrambo dveh glavnih oporiš-rišč medcelinskih raket v Montani in Dakoti. Ono v Montani bodo zdaj opustili in

začeli graditi obrambo Wash-ingtona, D.C., če bo seveda Kongres to potrdil. Sovjetska zveza bo začela graditi obrambo enega svojih glavnih oporišč medcelinskih raket, ki mora biti vsaj 800 milj od Moskve.

Omejitve ofenzivnih raket ureja sporazum, ki ima značaj dogovora med obema vlada-dama in ne potrebuje potrdila Kongresa v ZDA in drugod parlamenta. Veljaven je za dobo 5 let in obe strani imata pravico sporazum odpovedati na 6 mesecev v naprej.

Dr. H. Kissinger je dejal časnikiarjem na tiskovni kon-ferenci po podpisu pogodbe in sporazuma o omejitvi atom-skega strateškega oboroževa-nja, da sta obe strani soglasni v tem, da ima ZSSR zdaj skupno 2.328 raket, 1.618 med-celinskih na kopnem in 710 v atomskih podmornicah, med tem ko imajo ZDA skupno le 1.710 raket in sicer 1.054 na kopnem in 656 v atomskih podmornicah.

Če Sovjetska zveza uporabi vse možnosti glede nadome-stitve zastarelih raket in pod-mornic, je obrazložil Kissin-ger, lahko namesti 950 raket

v atomske podmornice, pa zmanjša število raket na kop-nem na 1.408. Skupno ima Sovjetska zveza 618 raket več, kot jih imajo ZDA.

Sovjetsko prednost v števi-lu raket zmanjšuje odnos med strateškimi bombniki, ki jih imajo ZDA 460, ZSSR pa 140, in številni odnos med jedrskimi bombami, katerih bodo imele ZDA koncem tega leta 5.700 ZSSR pa le 2.500. V to število niso vključene ti-ste, ki jih imajo ZDA v Evropi; četudi jih je Moskva ves čas hotela imeti tudi vključe-ne v sporazum. Seveda niso vključene v dogovor raketne na srednje daljave, ki jih imajo v Sovjetski zvezi na-perjene na cilje v svobodni Evropi in na — Kitajskem.

Sovjetska zveza je pri seda-njem stanju ohranila številčo prednost, med tem ko vo-dijo ZDA v kakovosti jedr-skega orožja, prav posebno v večbombnih glavah raket. Na kopnem imajo že v rabi tri-bombne glave, med tem ko so rakete Pozejdon v nekaj at-omskih podmornicah oprem-ljene z do 14-bombnimi gla-vami.

Niti pogodba o omejitvi

Predsednik Nixon je danes odletel iz Kijeva proti Teheranu, od koder se bo jutri preko Varšave podal domov, kamor pride 1. junija. — Obisk v Sovjetski zvezi je bil po splošni sodbi uspešen ne le v dosegi manjših sorazumov in njihovega podpisa ter v dosegi sporazuma o omejitvi jedrskega strateškega oboroževanja, ampak posebno še v ustvaritvi novega odnosa med obema glavnima svetovnimima silama.

KIJEV, ZSSR. — Včeraj je predsednik ZDA R. M. Nixon s svojo ženo Patricia in spremstvom priletel sem iz Moskve, kjer je bil s podpisom izjave o načelih uradni del razgovorov končan. Izjavo sta podpisala predsednik Nixon in glavni tajnik KP ZSSR Leonid I. Brežnjev v dvorani sv. Jurija v Kremlju. Z njo naj bi bila zaključena doba trde sovražnosti, nastale v mrzli vojni, in začeta doma, "zadržanosti in ustvarjalnosti" med Združenimi državami in med Sovjetsko zvezo, kot je to dejal dr. H. Kissinger, glavni svetovalec predsednika Nixona za vprašanja narodne varnosti.

Uradni razgovori so bili končani prav za prav v petek, ko je bil premagan zastoj v vprašanju omejitve jedrskega strateškega orožja in je bil sporazum deseden in dve uri nato že tudi podpisan. Sporazum predstavlja priznanje ravnotežja v jedrskem strateškem orožju v pogledu števila, ne pa še tudi v pogledu kakovosti tega orožja. Na tem področju so ZDA še vedno precej spredaj, kar nekako krije sovjetsko prednost v številu medcelinskih raket.

V vprašanju povečanja medsebojne trgovine sporazum kljub naporom obeh strani ni bil dosežen. Zdi se, da je Nixon tu spozorazum zadrževal, dokler ZSSR ne pristane na poravnavo obveznosti iz druge svetovne vojne v okviru znanega zakona o "naje-manju in posojanju" ter dokler ne bo jasno, ali je voljna pomir-jevalno vplivati na Severni Vietnam. Tu gre za načelo OSLO, Nor. — Prvič v zgodovini Norveške je preteklo sredozala dobro voljo in podprla ame-šlo na štrajk državno uradni-riški napor za končanje vojne štrvo, okoli 20.000 ljudi, v podpo-v Vietnamu, ji bodo ZDA dale ro svoji zahtevi o višjih plačah, trgovinske ugodnosti in kredite, ki bi jih rada. Če sovjetske do-bre volje ne bo, ne more biti tudi plačila za njo!

"V izjavi načel", ki sta jo pod-pisala Nixon in Brežnjev ob koncu Nixonovega obiska v ZSSR, se obe strani zavezujejo razvijati normalne medsebojne odnose na temelju suverenosti, enakosti, nevmešavanja v no-tranje zadeve in vzajemne pred-nosti. Dalje izjavljata, da se bosta na vso moč izogibali voja-skega soocenja in jedrskega spopada in skušali reševati medse-bojne spore potom pogajanj, priznavali bosta druga drugi njune varnostne interese in se izogibali rabi sile; povečali pravno osnovo svojih medsebojnih odnosov; nadaljevali izme-njavo pogledov na najvišji rav-ni; nadaljevali z naporji za ome-jitev oboroževanja; podpirali rast medsebojne trgovine; so-delovali na znanstvenem in teh-nološkem polju; poglobili kulturne in turistične vezi; ustano-vili posebne skupne komisije za obravnavo teh vprašanj; ne bosta zahtevali nobenih posebnih pravic in ne bosta smatrali, da te točke zadevajo katerega od prejšnjih sporazumov katere od obeh strani.

Nixon in Brežnjev sta raz-pravljala obsežno in v podrobnostih o Vietnamu, pa ostala vsak pri svojem, vsaj tako je rečeno. Govorili so o položaju na Srednjem vzhodu, o položaju v Evropi, o evropski varnostni konferenci, ki je sovjetski cilj že od leta 1969, o vzajemnem zmanjšanju vojskih sil NATO in Varšavske zveze.

Nixon je pristal na evropsko varnostno konferenco, toda ta mora biti "temeljito pripravljena", kar pomeni, da jo letos ne bo.

Ob koncu razgovorov je pred-sednik Nixon povabil v ZDA tri glavne sovjetske vodnike, Brež-njeva, Podgornija in Kosygina. Ti so povabilo sprejeli, ni bil pa določen čas njihovega obiska. Predvidoma ne bodo Nixono-vega obiska vrnili pred novem-brskimi volitvami.

Po podpisu izjave o načelih in poslovilnem obeudu sta se Pod-gorny in Kosygin poslovila na letališču Vnukovo od predse-dnika Nixona in njegovega spremstva. Pri tem je prišlo do male zamude, ko eden od moto-rjev na sovjetskem letalu Ilju-šin 62 ni hotel vžgati in so pred-sednika Nixona in njegovo druž-bo morali prenesti v drugo enako letalo, ki je nato srečno odletelo in srečno pristalo kas-neje v Kijevu, glavnemu mestu prve ruske države v zgodnjem srednjem veku. V Kijevu je predsednik Nixon prenočil in danes zjutraj, potem, ko se je poslovil od uradnih sovjetskih

Iz Clevelanda in okolice

20-letnica poroke—
Slovenski zdravnik dr. Lawrence Ogrinc in njegova žena ga. Marie, rojena Grdina, praznujeta danes 20-letnico srečnega zakonskega življenja. Poročila sta se v cerkvi sv. Vida. Bog je njun zakon bogato blagoslovil s številno družino. Iskrene čestitke in še mnogo, mnogo srečnih skupnih let!

Rojstni dan—
Poznani pionir Anton Zigm-an, 1114 E. 63 St., praznuje danes 82-letnico rojstva. Iskrene čestitke in še veliko zdravih let!

Vstopnice naprodaj—
Vstopnice za banket proslavite 50-letnice društva Presve-tega Srca Jezusovega št. 172 KSKJ v nedeljo, 11. junija, ob 2. uri popoldne v Jugoslovanskem delavskem domu na West 130 St., se dobe pri sledečih od-bornikih: J. Grdina, telefon 881-7670, T. Lach, telefon 267-0790, J. Lach, telefon 252-0922 in pri L. Glavan, telefon 941-0014. Po banketu in sporedu bo zabava s plesom ob zvokih orkestra "Vandrovci". Vsi iskreno vabljeni!

Občni zbor B.D.—
Redni letni občni zbor korp-oracije Baragov dom, bo v petek, 16. junija 1972, ob pol osmih zvečer v Baragovem domu, 6304 St. Clair, Cleveland.

Žalostna vest iz domovine—
V petek je dobil telefonsko sporočilo g. Stanko Vrhovec, 3211 Glass Avenue, da mu je v Dragomerju pri Brezovici umrl oče Albin Vrhovec, v starosti 81 let, znan trgovec v vini in meso-in lastnik dobro poznane restavracije "POD STARO LIPO" v Ljubljani. Poleg ome-ajenega zapuščja žena Antonija, rojena Crne, sina Albina, hčerke Tončka in Marico, poročeno Cuden, v Ljubljani, v Munchenu ga Milko, poročeno Birk.

V bolnišnico—
V Woman's bolnišnici na 1940 E. 101 St. je bila prepeljana znana rojakinja Mrs. Frances Spehek, 1120 E. 67 St. Želim jo z otroci in prijatelji, da bi se skoro pozdravila in vrnila na svoj dom. Obiski so zaželjeni.

Zaključek šmarnic—
Zaključek šmarničnih pobož-nosti pri Sv. Vidu bo jutri, v sredo, 31. maja, ob 7. zvečer. Po sv. maši s kratkim nagovo-rom bodo pete litanije in blagoslov z Najsvetejšim.

Dar slovenski šoli—
Znani slovenski rojak g. Ignacij Hren je poklonil slovenski šoli pri Sv. Vidu zelo lep denar-ni dar. Vodstvo šole se g. Hrenu za njegovo darilo najlepše zah-valjuje.

Toronto in Chicago prvaka
v odbojki—
Na drugem letnem "Memor-ial Day" odbojškem turnirju, ki ga je priredil SSK 27. in 28. maja na slovenski pristavi, je zasedlo prvo mesto moštvo "B" iz Toronta, drugo je bilo moštvo "A" tudi iz Toronta in tretje moštvo iz New Yorka. Žensko prvenstvo so si pridobile članice S. P. Chicago. Vsem iskreno čestitam!

gostitelj Podgornija in Kosy-gina, odletel v svojem letalu "Spirit 1976" proti glavnemu mestu. Irana Teheranu, kjer ga pričakujeta šah Reza Pahlevi in njegova žena.

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 106 Tuesday, May 30, 1972

Cilj politične emigracije

Človek se je v vseh časih in po vseh krajih te zemlje izseljeval. Zapustil je mesto svojega rojstva in okolje svoje mladosti ter se podal v tuji svet, včasih začasno, dostikrat pa tudi stalno. Razlogi in nagibi za izselitev so različni, zato je ravno vprašanje, zakaj se je kdo izselil, pomembno za značaj njegove emigracije in za skupino izseljencev, med katere se po tem značaju uvršča na čisto samodejen način.

Če vzamemo za zgled Združene države, ki so na svetu najbolj klasičen in nazoren primer pristne dežele emigrantov in priseljencev, bomo najbolj od blizu motrili razne tipe naseljencev. Ni namen tega pisanja in predaleč bi nas zavedlo, če bi hoteli podrobno razlagati razne kategorije emigrantov v Ameriko, čeprav bi bilo zanimivo in poučno. Na debelo in grobo je mogoče razdeliti emigrante v tri glavne skupine z ozirom na motiv preselitve. Prvi, ki so se s starega kontinenta spustili čez široko morje, so bili ljudje, ki so bežali pred verskim preganjanjem (pionirji); sledili so jim razne vrste gospodarskih ali ekonomskih priseljencev, ki so iskali v Novem svetu boljši in večji kos kruha, nekateri obogatitve, vsi pa boljših gmotnih življenjskih pogojev in priložnosti (opportunity) za neomejen napredek in osebnogospodarsko uveljavljanje. Tem dvojim so se pridružili še sčasoma v večjih ali manjših množinah razni politični begunci, iskajoč v tej deželi zatočišča in svobode za nadaljevanje svojih političnih konceptov, ki se doma zanje niso smeli bojevati, ali pa taki, ki so šli v begunstvo zaradi političnih razmer v domovini, kjer ni svobode za človeka vredno in dostojno življenje.

V tale zadnji razred emigrantov spadajo begunci izza konca druge svetovne vojne, ki so zapustili svojo rodno zemljo ne le zaradi neznosnih političnih razmer tukaj, marveč mnogi med njimi še zato, da so si rešili golo življenje pred divjimi partizanskimi krvoloki in smrtonosnimi komunističnimi terenci, katerih ura maščevanja je tedaj udarila. So izraziti politični izseljenci, saj so jih k temu težkemu in neprostovoljnemu koraku nagnile strahotne razmere v domovini, kjer so po njihovem begu padali v kraske jame pod streli v tilnik mladi protirevolucionarji in s tem potrdili pravilnost odločitve vseh tisočev, ki so se umaknili čez meje, da bi jih ne zadela podobna usoda.

Vseeno je, ali kdo hoče ali neče biti politični emigrant. Nagib in vzrok bega to odloča in le kvalifikacije ne more spremeniti obnašanje in delovanje, ki bi nasprotovale tej uvrstitvi, niti ne izseljenčeva sedanja pozicija ali gospodarsko stanje. Ni treba, da se kdo ukvarja s politikom v emigraciji; lahko jo na celi črti odklanja in političnemu delu celo nasprotuje, pa vseeno sodi med politične izseljence. To pa značaj in smisel njegove emigracije razširi, pa naj mu bo prav ali ne.

Dočim ima gospodarski izseljenec, iskajoč v tujini boljše materialne pogoje in dober zaslužek, pred očmi le ta cilj (čeprav bi se s prigranami prihranki nekoč rad vrnil domov), je gledanje političnega emigranta širše in drugače. Gotovo je tud zanj važno, da si čimprej zagotovi materialne pogoje za življenje in ustvari kar moč zanesljivo gospodarsko bazo za obstanek, a zanj to ni vse. To ni bil cilj njegove izselitve.

Kakšen je bil po tem takem njegov cilj?

Ljudje, ki so se v množicah pomikali, recimo, čez Ljubljano v Avstrijo, niso imeli pred seboj namena ostati v tujini, si tam priboriti življenjski standard, boljši od onega doma, in ostati zunaj za stalno. Na svojo izselitev so gledali kot na nekaj začasnega, redki so bili med njimi, ki bi ne bili trdno upali na povratek, prej ali slej. Ko se bo hitra revolucija poglobila — tako so računali — ko se bo krvavo partizansko nasilje uneslo in se bodo "razmere doma uredile", morda s posredovanjem svobodnih sil normalizirale, se bodo vrnili domov in nadaljevali s silo prekinjeno življenje. Tako so računali. Med tem bodo po svojih močeh pomagali, da do takih normalnih razmer čimprej mogoče pride. Tak je bil povprečen cilj velike večine begunskih ljudi. Bil je izrazito političen.

Po težkih letih potikanja po taboriščih, med tem ko je vrnitev in spremenjene, "urejene" razmere doma postajala zgolj varljiv privid, so se ti ljudje začeli razseljevati po širnem svetu in tako so se spremenili iz beguncev v izseljence.

Izvirni cilj njihovega begunstva je začel bledeti in se umikati stvarni realnosti borbe za ureditev novega življenja v tujini za dolgo dobo, morda za vedno. Živa potreba je priključala v delo specialne dobrodelne ustanove za osebnopomošposameznim emigrantom v stiski in potrebi (n. pr. Ligo KSA v Ameriki). Zanje se je odprlo novo obdobje na življenjski poti, ki ga niso hoteli, a drugega izhoda ni

bilo. Kljub temu se oni cilj ni podr. Nekateri so ga potisnili v stran, da bi nanj popolnoma pozabili (a tega do zadnjega diha ne bodo mogli), in se dokončno sprijaznili s položajem, ki so si ga ustvarili v novem kraju. Drugi pa, narodno zavedni in načelno močni, so cilj osebne zavzetosti za spremembo diktatorskih razmer doma z namenom, da bi se vrnili, raztegnili in razširili na narodno gladino in ga zasledujejo pogumno in vztrajno, ne da bi pri tem mislili na povratek. Mislijo na narod in njegovo blaginjo. S tem se vežejo s prejšnjo, nepolitično, vendar narodno zavedno emigracijo, ki zavrača nasilje v starem kraju, v enoten blok demokratičnih Slovencev.

Na kak način voditi skupni boj za blagor naroda — prvi blagor je svoboda — bomo premislili kdaj pozneje.

L. P.

Mnenja in vesti

iz Železnega okrožja

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — Časi letošnjega leta, ki je prestopno leto, se nekam čudno obnašajo vsepovsod in ne samo pri nas po severnih krajih. Kakor nam pripovedujejo poročila iz drugih krajev, so nekam bolj in bolj kisle razmere. Vse toži naprej in naprej, da gospodarske in politične zadeve in zraven še vremena vsepovsod nagajajo. V sedmih Dakotah letos vsaj do tega dne, ko to pišem, zima kar noče odjenjati. Kak dan malo sonce posije, drugo jutro pa že severne sape pihajo, prišjo in raztresajo sneg. Farmarji tožijo, da bodo kasni s posetvami in če ne bo poletje nategnilo malo dalj gorkejšega vremena, bo slaba žetev in pridelki bodo pičli. Tako tožijo.

Pritožbe se pa ne čujejo samo od farmarjev in pa o čudnem vremenu. Tudi dela in zaposlitve ni toliko, kakor je potrebno, da bi bilo. Urad, ki vodi pregled glede zaposlovanja v Duluthu, je pred kratkim objavil, da je zaposlitev delavcev bila letos tekom prvega četrta leta 2% nižja kakor lani. Omenja, da mezde so nekoliko višje kakor lani vsled vedno večje inflacije, kljub temu pa zaslužka manj, ker industrije nimajo toliko naročil, znižujejo izdatke, kjer morejo, nekaj pri tem, da znižujejo zaposlitev itd. Javnost, promet in trgovina pa vsled tega kolikor toliko trpi.

Ko smo pred nedolгим gledali tega govorili o tem, je tožil tudi Sorrensen, da prodaja avtomobilov in tako živahna, kakor bi rade družbe, ki jih izdelujejo in prodajajo. Družbe in njihove prodajalske pisarne se trudijo na vse načine, da bi dvignile in poživile zanimanje za nove avtomobile itd. Nekaj dosežejo, a ker v žepih mnogih ljudi ni več toliko cvenka radi manjšega zaslužka in draginje, ni toliko uspeha, kakor bi družbe in razpečevalci avtomobilov radi. Tudi razne druge družbe tako tožijo. Čuti se manjši promet v trgovstvu z raznimi kovinami, kot aluminijastimi ploščami in drugim. Ljudje gleda da ne popravljajo in ne izboljšujejo toliko hiš in raznih poslopj in stavb in ker ni naročil, ni kupčij, ne prometa in to pa čutijo tam, kjer to izdelujejo.

Govorili smo tudi o politikarjih, ki se priglajajo za razne položaje doma v domači državi in krajih in o onih, ki gledajo tja proti Washingtonu, če bi se ne dalo kako privoziti v Belo hišo ali v kongres itd. Zelo glasni so in obljub jim ne zmanjka. Sorrensen se je smejal pri tem in dejal:

"Seveda, seveda, maslo in pečenke vsakemu dišijo... Politikarji niso izvzeti in ti nimajo zastoj okroglih debelih trebuškov. Ampak meni se zdi, da se mi in svet bližamo nekim takim časom, v katerih bo mogoče prav malo lepo, zvenečih političnih obljub uresničiti. Zgleda, da prihodnje leto bomo vozili skozi zelo kisle čase, ne glede na to, kdo bo sedel v Beli hiši."

Res je, vse je mogoče. Pa naj kdo obrne sedanje razmere, kakor že hoče. Bog daj, da bi se posrečilo končati vsaj nekoliko zadovoljivo težave v Vietnamu, v katere smo zašli nekako po računih "businessmanov", ki so računali, da bo se lepo, gladko izteklo in da se bodo tam po obalah in ridah južnoazijskih krajev odprla vrata novemu "businessu". Radi takih računov so se tam zapletli največ. Sape in vetrovi takih računov so pa obrnili tokove razmer v čisto druge smeri. Mnoge zdaj radi tega glave bolijo. Ampak tako je. Človeški računi niso vedno zanesljivi, ali jih pa razni voditelji, ki so jim izročena vodstva, zmešajo, da vse vozi v napačne smeri. Razni Kennedyji Johnsoni in še drugi so mnogo obljubovali. Dosegli in izvedli pa — kaj in koliko? Sedanje kisle razmere dajejo odgovor na to: namreč, da smo v takih gospodarskih in političnih zadregah, da ne vemo kako priti iz njih. Bo res, kakor meni Sorrensen, kislji časi se obetajo. Potrebni smo pravih čudodelnikov, da bi vse to rešili in spravili na pravi tir. Ali so to "fantje", ki silijo zdaj v teh letošnjih volitvah na vodilne položaje takih mojstri? Dal Bog, da bi bili vsaj malo taki!

O politiki in politikarjih bomo letos čuli še mnogo. Zdaj se je šele dobro začelo. Na glavnih narodnih konvencijah obeh strank bo še marsikaj prišlo na dan. Tudi iznenadenja so mogoča, da bodo nam izbrali na njih take kandidate, o katerih še doti čuli nismo dosedaj. Denar odpira pota in vsaka vrata. O tem kaj več prihodnjic.

* NOV GROB. — V duluthski bolnišnici je pred kratkim umrla 65 let stara Miss Kathryn H. Krall. Bila je rodno iz Mountain Iron in po poklicu bolničarka (nurse), v katerem poklicu je delala 32 let in je bila več zadnjih let kot nadzornica v službi. Zapušča tri brate in štiri sestre. Dva brata v Mountain Iron in eden živi v Detroitu, Mich. Sestra Mrs. John Gruden pa živi v Evelethu. Sorodnikom sožalje, pokojna pa naj počiva v miru božjem!

* NEKAJ O TEM IN ONEM: — Vsaka stvar na našem svetu ima svoje zanimivosti. Nekatero so znane, nekatere ne. Nekaj teh omenjajo te-le vrstice:

— Jelka, pravijo raziskovalci dreves in rastlin, da je najbolj razširjeno drevo na svetu.

— Korenine gorskih vijolic so strupene in nevarne zlasti otrokom.

— Slon tehta pri rojstvu okrog 100 do 150 funtov.

— V srednje velikem mravljišču pravijo, da je okrog 100,000 mravelj.

— Raznih papig (ptic) je okoli 400 vrst na svetu.

— Največji kiti so do 60 čevljev dolgi.

— V Siamu pravijo, da so ribe, ki hodijo tudi po suhem. S pomočjo plavuti prehodijo večjih velike daljave. Nad škrbami imajo še poseben organ, ki z

njim dihajo.

— Jež lahko požre strupeno kačo s strupenimi žlezami vred, pa mu strup nič ne škoduje.

— Avstralska ptica "lajnar" lahko oponaša vse mogoče glasove: laja kakor pes, kikirika kakor petelin, joka kakor otrok, žvižga kakor lokomotiva in posnema celo žaganje.

Naj zadostuje za danes, pa še drugič kaj. Vsem čitateljem pa lep slovenski pozdrav in dobro se imejte! To vam vsem želi Andrejček

Nande Novak 80-letnik

CLEVELAND, O. — Danes praznuje 80-letnico rojstva g. Nande Novak, ki je pred leti živel med nami v Clevelandu, pa se nato preselil na slovensko Koroško užitaj pokoj.

Lanskega avgusta, ko je bila v Washingtonu posvetitev Slovenske kapele, nas je Nande Novak po dolgem času zopet obi-

Nande Novak

skal v Clevelandu, kjer ima res veliko dobrih znanec. Se vedno ves mladeniški nas je pozdravljaj in nas povpraševal, kako sedaj živimo, se zanimal za naše slovenske probleme. Človek bi komaj verjel, da je bil Nande rojen 30. maja 1892 pod vznožjem lepih Kamniških planin, torej že pred osemdesetimi leti.

Nande Novak je bil v Sloveniji pred drugo svetovno vojno splošno znana in spoštovana osebnost. Prav posebno radi so ga imeli ljudje v domačem Vrhoplju, kjer je bil njegov dom v znani gostilni "Pri Korelnu", pa tudi prebivalci Tuhinjske doline, ki so se na poti v Kamnik prav radi ustavljali pri njem, se tam malo okrepčali in z Nandetom pokramljali.

Ko je bila v Sloveniji izvedena preureditev občin, je bil Nande izvoljen za kamniškega župana. Na tem mestu je ostal do začetka druge svetovne vojne. Bil je tudi predsednik Slovenske županske zveze. Pod diktaturo kralja Aleksandra in JNS je Nande kot vnet pristaja Slovenske ljudske stranke trpel preganjanje in sitnosti od oblasti vseh vrst, toda ni klonil. Ostal je zvest svojemu narodnemu prepričanju, vdan starim slovenskim izročilom, za kar ga je vsa okolica spoštovala in mu pri županskih volitvah vedno znova izkazovala zaupanje.

Ko so Nemci aprila 1941 zasedli Slovenijo, so skušali pridobiti Nandeta Novaka, tedaj župana mesta Kamnika, za sodelovanje. Ta je vsako sodelovanje s tujimi nasilniki odločno odklonil in bil zato aretiran in zaprt v Begunjah na Gorenjskem. Od tam je bil prepeljan v St. Vid nad Ljubljano in dne 5. julija 1941 deportiran v Srbijo. Decembra istega leta se je vrnil v Ljubljano, ki je bila tedaj pod italijansko zasedbo. Gestapo, nemška policija, ga je skušala znova dobiti v roke in ga poslati v koncentracijsko taborišče Dachau. Toda prijatelji so ga pravočasno opozorili na nevarnost in so posredovali zanj.

Maja 1945, ko so bili Nemci premagani, se je hotel Nande Novak vrniti domov v Kamnik. Pa je bil pravočasno obveščena, naj se ne vrne, ker ga doma ne čaka nič dobrega. Tako je odšel Nande na Koroško, kjer je štiri

leta delal na malem posestvu za vsakdanji kruh. V prostem času je učil koroške fante peti in prirejal razne igre. Nande pravi, da je bila ta doba najlepša v njegovem življenju.

Ko so se beguncem odprla vrata v novi svet, se je Nande Novak odločil za selitev v Združene države. Naselil se je v slovenskem Clevelandu, dobil najprej zaposlitev v tovarni, nato pa kot oskrbnik in vrtnar v Rose-Mary-Home, kjer je bil zelo zadovoljen in vedno vesel, kar pa itak že leži v njegovi naravi. S častitimi sestrami se je dobro razumel in se je res težko ločil od njih, ko je odšel užitaj svoj pokoj nazaj v Smihel na slovenskem Koroškem.

Nande Novak je ostal vse življenje zvest samskemu stanu, torej zvest gorenjski fant. Ima pa več sorodnikov v Sloveniji in na tej strani oceana. V Euclidu živi njegova nečakinja ga. Mara Cerer, sedanja upravnica Doma za ostarele na Neff Rd.

Veselim se s prijateljem Nandetom, iskreno mu čestitam k osemdesetletnici in Boga prosimo, da bi mu dal srečo in svoj blagoslov v bodočem življenju, saj si je s svojo slovensko poštenostjo, odločnostjo in zavednostjo to zaslužil. Bog ga živi!

Vinko Lipovec

Tudi letos v Lemont

CLEVELAND, O. — Kot je postalo že čisto navadno, bomo tudi letos iz Clevelanda poromali na slovenske ameriške Brezje v Lemont. Romanje bo letos pod okriljem Slomškovega krožka v Clevelandu. Naročena sta dva velika avtobusa. Iz Clevelanda bosta odpeljala v zgodnjih jutranjih urah v soboto, 1. julija, in se bomo vrnili v ponedeljek, 3. julija, zjutraj z nastopanjem dneva, ker nobenega ne bo radi praznovanja klical poklicno dnevno delo.

Letošnje romanje bo posvečeno trem osrednjim točkam: prvo bomo posvetili misli in prošnjam, ki jih bomo predložili Mariji pred njen prestol, da bi naš veliki mož, škof Martin Slomšek dosegel javno priznanje pravice, da se smemo k njemu zatekati brez bojzani, da bi morda prišli navzkriž s svojim verskim prepričanjem; druga zadeva, ki nas bo pri tem romanju vodila, bo zahvala Materi božji, Pomočnici kristjanov, za ustanovitev Brezje v Ameriki, kjer že 60 let obstoja frančiškanski komisariat, ki je toliko dobrega storil ne samo na verskem področju, temveč tudi v marsikaterih drugih težavah, s katerimi je bil obremenjen slovenski človek; v tretje, pa je to romanje: vseslovensko, kjer se bodo znašli, morda po dolgih letih, stari znanci in si krepko segli v roke in se medsebojno spomnili časov, ko so živeli še v sosesčini.

Zato naj bi na ameriške Brezje v teh dneh prišli Slovenci iz Ohia, Michigan, Illinois, Wisconsin, Minnesota in še od drugod, če jim je mogoče. Tudi iz Kanade bodo prišli. Vseslovensko romanje je to!

Za Cleveland in okolico sprejemajo prijave sledeči: za župnišče sv. Kristine Matt Tekavec, tel. 481-3437; za faro Marije Vnebovzete Prosen Janez, tel. 486-2079, in John Petrič, tel. 481-3465 ali 481-3762; za faro sv. Lovrenca Agnes Zagar, tel. 271-1922, za faro sv. Vida Ivanka Pograjec, tel. 431-2079, in Janez Ovsenik, tel. 831-3118. Za potovanje z avtobusom je ob prijavi treba plačati \$20, kar velja za vožnjo tja in nazaj in za prenočišče v Baragovem domu v Lemontu.

Prijave sprejema tudi Slovenska pisarna v Baragovem domu, 6304 St. Clair, tel. 361-9504.

J. O-k.

Mladi harmonikarji se zahvaljujejo

CLEVELAND, O. — Lepo je bilo na koncertu Mladih harmonikarjev. Bila je velika udeležba in veseli obrazi. Zato pa topla zahvala vsem, ki ste pripomogli k uspehu naše prireditve.

Prisrčna zahvala kuharicam: Pepci Tominc, Ivanki Pretnar, Mariji Zorenč in vsem ostalim sodelavkam v kuhinji ter Vinku Rožmanu, Tonetu Megliču in pomagacem, ki so postregli žejnim. Za okrasitev in ureditev odra hvala L. Peterlinu in G. Matiču. Letos so dobili Mladi harmonikarji lep simbol za svoje programe: harmoniko s klarinetom, kitaro ter veliko naslikano harmoniko za okras odra — umetniško delo Janeza Povirka, za kar so mu Mladi harmonikarji zelo hvaležni, Iskrena hvala Ameriški Domovini za lepe programe in za vso naklonjenost pri oglaševanju koncerta. Posebna hvala Celestinovi Mari, ki je vložila veliko časa in truda za šivanje narodnih noš. Bog plačaj tudi Kosmovi mami in Dolinarjevi Pavli, ki sta ji pri tem delu pomagali. Končna zahvala naj velja vsem, ki ste prišli na koncert in napolnili veliko dvorano pri Sv. Vidu. Toliko zanimanja za naše koncerte je najboljšje poročilo, da bodo Harmonikarji še nastopali. Hvala tudi za obisk prijateljem iz Kanade, posebno družini Sajnovič in srčkanji Eriki, ki je dirigentku poklonila tako lep sopek.

Ko navadno smo tudi letos dobiček koncerta razdelili v dobrodelne namene: 350 dol. smo dali za vožnjo v Bridgeville, tako da je lahko ves dobiček tega koncerta šel za slovenske misijonarje; 50 dol. smo izročili g. Kokalu, misijonarju iz sončne Zambije, 50 dol. za duhovniški naraščaj, 50 dol. v Slomškovo sklad in 50 dol. sestri usmiljenki Mariji-Andreji Subelj iz Santiaga, Čile.

Letos je prvič, da so Mladi harmonikarji imeli koncert izven Clevelanda, v Bridgevillu, Pa. Prisrčna hvala g. župniku Cvelbarju, ki nas je povabil k sebi in nas lepo pogostil. Hvala tudi njegovim faranom, ki so nas tako prijazno sprejeli. Lep dan je bil to za faro sv. Barbare in za ljudi iz okolice Pittsburgha, nad vse lep pa tudi za naš harmonikarje.

Vsem iskrena hvala!

Mladi harmonikarji

Zahvala

EUCLID, O. — Po mesec dni bivanja v Fairfield General Hospital sem se vrnil domov. Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste me v težki boleznii spomnili s karticami in molitvami. Še posebej iskrena hvala č. sestram fare sv. Kristine, ki so z otroci molile za moje zdravlje. Hvala Rev. Arthur Zanutiču in Rev. Raymond Hobartu za obiske. Hvala Miss Majdi Avsenik za dnevno skrb in Mr. Josephu Vrtačniku. Hvala vam vsem in Bog povrni!

Joseph Voje

Iz naših vrst

Chicago, Ill. — Spoštovani! Prejela sem obvestilo za naročnino. Priloženo Vam pošiljam ček za obnovo in prilagam 2 dolarja za dar listu.

Z Ameriško Domovino sem zelo zadovoljna. Vse je zanimivo. Posebno lepo se zahvalim č. sestri Lavoslavi za zanimive Kansaške drobtinice. Rada tudi berem dopise Regerčana, kadar kaj napiše od lepega Novega mesta in okolice. Prav lepa hvala vsem dopisnikom, ki se trudijo, da je list zanimiv.

Vam pa želim veliko nadaljnega uspeha in Vas lepo pozdravljam!

Josephine Kral

KANADSKA DOMOVINA

V nedeljo, 11. junija 1972, se bo na Slovenskem letovišču pri Boltonu vršila

"SPOMINSKA PROSLAVA",

na kateri se bomo poklonili spominu naših narodnih mučencev.

Ob 11.30 sv. maša, popoldne ob 2h se bo vršil ostali program.

VABIJO ZDRUŽENI BORCI

Posebnost na letošnjem Slovenskem dnevu

TORONTO, Ont. — V lansko leto je bila plesna skupina Indijancev iz Sioux Valley rezervacije na turneji v Jugoslaviji. Po poročilih v kanadskem časopisu in televiziji (CBC-TV je prinesel poseben polnurni program o tem pod naslovom: Our Native Ambassadors) so v Titovini silno slabo ravnali z njimi. Dvakrat niti prenočišča niso mogli dobiti in morali spat na prostem. Dajali so jim slabo hrano in čeravno so bile vse karte razprodane za njihove nastope, so vsakemu dali le po \$1 na dan za "dnevne stroške". Indijanska ročna dela, ki so jih prinesli s seboj za prodajo, so jim polovico pokradli in ni čudno, da je bila zaradi teh in podobnih vzrokov turneja prekinjena in so se plesalci preje vrnili domov, kot je bilo v načrtih. Ob prihodu domov so močno kritizirali ravnalnike, ki so ga bili deležni. Eden izmed plesalcev je nekemu časnikarju izjavil, da so z njimi ravnali kot s cirkuškimi medvedmi.

Ta nezasišlan dogodek me je takrat napotil, da sem kanadskemu znanjencu ministru Hon. Mitchell Sharpu napisal naslednje pismo:

Dragi gospod!
Z veliko nejevoljo smo brali vaša velika poročila, kako slabo se je ravnalo s plesno skupino iz Sioux Valley rezervacije v Manitobi za časa njene turneje po Jugoslaviji.

Kot Slovenci in nekdanji državljani omenjene dežele in poznavalci tradicionalne gostoljubnosti naših ljudi, obdolžujemo uradnike sedanjega režima za brezbržno malomarnost, ker niso poskrbeli za zadostno udobnost obiskovalcev.

Znana resnica je, da jugoslovanski komunistični režim izkazuje dobrodoščino in gostoljubje le onim, ki v deželo prinese polne žepke dolarjev, za kulturne in duhovne vrednote svobodnega sveta pa nima zanimanja.

Zato Vas prosimo kot predstavnika naše vlade v zunanjih zadevah, da v našem imenu vložite oster protest pri jugoslovanskem predstavništvu v Otta-ri za žalitve, ponižanje in neprilike, katerih so bili deležni naši indijanski sodržavljanji v času svojega obiska v Jugoslaviji.

V upanju, da boste podvezeli vse potrebne korake in ta primer dali v vednost jugoslovanskim predstavnikom, ostajam Vaš vdani...

Iz zunanega ministrstva sem na pismo dobil sledeči odgovor:

Dragi g. Mauser:
Naprosen sem bil od ministrstva za zunanje zadeve, da potrdim prejem Vašega pisma od 26. avgusta 1971 v zvezi z doživljenjske skupine indijanskih plesalcev iz Kanadi v Jugoslaviji to poletje. Zanimalo Vas bo, da je bil ta primer temeljito predebatiran med jugoslovanskimi oblastmi in našo ambasado v Beogradu. Čeravno se je turneja predčasno in nepričakovano končala v razočaranju vseh prizadetih, se

mora priznati, da je bilo za to mnogo razlogov.

Zastopnik ministra za zunanje zadeve.

Podobno pismo sem pisal tudi ministru za indijanske zadeve. Pisal pa sem bil tudi prizadetim Indijancem in jim predlagal in jih prosil, da bi kaka indijanska plesna skupina nastopila na Slovenskem dnevu v Torontu.

Po večmesečnem prizadevanju mi je uspelo, da sem dobil indijansko plesno skupino, ki bo pripravljena nastopiti na letošnjem Slovenskem dnevu. Da smo se odločili povabiti Indijance na letošnji Slovenski dan, je vzrok v prvi vrsti v tem, da jim izkažemo gostoljubje, ki ga v naši stari domovini niso bili deležni. Čeravno ta skupina, ki bo nastopila na Slovenskem dnevu, ni bila v Jugoslaviji, bomo vendar do neke mere potom njih onim na Sioux Valley rezervaciji dali nekaj zadoščanja. Vabili pa smo jih še iz drugih razlogov. Slovenski misijonski škof Friderik Baraga jim je posvetil večji del svojega življenja, delal je za nesebično ljubeznijo, mi njevoji rojaki, ki šele sedaj pričujemo spoznavati njegovo veliko delo za Indijance, smo vsa ta leta, odkar smo v Kanadi, stali ob strani in niti poskušali nismo priti v stik z ljudmi, ki so bili Baragi tako pri srcu. Sedaj bomo storili tudi to: sprejeli jih bomo v svojo sredo zaradi Baragove ljubezni, da jih bomo kakor on spoznali, jim v prijateljsko ponudili roke in vzpostavili z njimi zveze.

Pa še tretji razlog naj navedemo. Različne etnične skupine sestavljajo prebivalstvo Kanade. Med temi skupinami so Indijanci prvi priseljenci, ki so iz osrednje Azije našli pot preko Beringovega zaliva in Aljaske v Kanado in ZDA. Vse bolj se poudarja doprinos različnih kultur teh etničnih skupin in ravno te dni zaseda v Torontu forum, ki bo razpravljalo o teh množičnih kulturah. Kot Slovenci s svojo tisočletno kulturo smo v tem mozaiku kanadskega prebivalstva doprinesli svoj delež in ga moramo še naprej posredovati, kjer se nudi prilika. Kulturni stik z Indijanci bo gotovo v korist vsem, ki bodo pri tem udeleženi.

Posebnost letošnjega Slovenskega dne bo prav v tem, da se bomo iztrgali iz naših lastnih problemov in svojega ozkega kroga in se ozrli okrog sebe na probleme drugih, ki bi tudi radi ohranili dediščino preteklih rodov in obenem hodili vzporedno z novim časom. Drug drugemu moramo pri tem pomagati in kulturne izmenjave med posameznimi etničnimi skupinami bodo v illo novo življenje v kulturne nastope.

Našim indijanskim gostom že sedaj kličemo: Dobrodošli na letošnjem Slovenskem dnevu! Dobrodošli med Slovenci, varuhi Baragove zapuščine!

Otmars Mauser

Jetika izginja

Smrti zaradi jetike (tuberkuloze) so se v tem stoletju v ZDA zmanjšale za 70%.

Materinski dan pri Mariji Pomagaj

TORONTO, Ont. — Nedelja, 14. maja je bila za župnijsko skavtsko mladino pri Mariji Pomagaj velik praznik. S skromnim, lepim program so se spomnili svojih mater. S pomočjo odbora staršev so vse župnijske priprave prijetno presenečenje.

V cerkvenih oznanilih smo že dve nedelji prej brali o Materinskem dnevu. Skavti so izdelali vabila in jih izpostavili na vidnih mestih, ljudem v opozirilo na njihov dan. Dopoldanske sv. maše so se udeležili v uniformah. Čeprav njihove vrste niso tako številne, vlada med skavti neka odločnost in vztrajnost, ki jim ne da mirovati. Skozi vse leto s svojimi voditelji skušajo doseči čim večjo spretnost v skavtskem programu in se utrditi po skavtskih idejah. Materinski dan jim je spet dal priliko udejstvovanja.

Cerkvena dvorana je oživela. Zunaj so skavtinje nudile v prodajo lepe rdeče nageljne, ki jih je hitro zmanjkalo. Otroci so pridno segali po cvetju in nosili materam. Može očete je prevzela plemenita misel, da so radevolje segli v žep in odkupili nageljne. Potem so se napotili v cerkveno dvorano, kjer so jih vabile belo pogrnjene mize k zajtrku in kosilu. Pred odsko zaveso je kraljevala Marija z Detetom. Prizgana sveča in šopek svežih vrtnic sta krasila bel kip, delo umetnika Goršeta. Šopki pomladanskega cvetja v zelenih vazah na mizah so pozdravljali goste. Iz kuhinje je dišalo po sveži kavi, krofih, golažu in vampih, ki so posebna specialiteta za naše ljudi. Pridne kuharice so imele polne roke dela. Skavtinje v uniformah so hitro tekale med ljudmi, da bi čimprej vsem postregle. Tudi male verice niso hotele praznih rok stati ob strani. Nič zato, če se je katera skodelica kave malce nagnila postrani. Nihče ni zameril in jim podiral dobre volje streči. Po vseh sv. mašah so prihajali ljudje. V dvorani je vladalo prijetno domače razpoloženje, ko so cele družine sedele pri mizah in se jim ob razgovoru ni prav nič mudilo domov, saj mamicam za njihov dan ni treba kuhati kosila.

Posebno zanimanje je vzbudila razstava skavtinj pred odrom: pletenice in nova vrsta vezanja "macrane". Praznovanje Materinskega dneva je spet zblizalo in povežalo našo skupnost in napotilo mladino k plemenitemu delu za druge. Čisti dobiček od prodaje nageljnov, zajtrka in kosila je skavtska mladina poklonila župnijski Vincencijevi konferenci. Rdeči nageljni v rokah naših mater pričajo, da v srcih naše mladine živi čut hvalečnosti in spoštovanja, številni obisk v dvorani pa pripoveduje o neprenehni skrbi in delu za zblizanje skupnega občestva.

Anica Resnik

Ostanite močni, bratje!

Navadno vselej, kadar pripravljamo spominske proslave za našimi mučenci, katere so komunisti zverinsko pomorili med revolucijo in po njej, zavijamo ves spored v nepotrebno žalost, ki se rada spremeni v malodušnost. Gotovo človek občuti tudi žalost ob silni izgubi, ki nas je vse prizadela v tragičnih dneh vojne, toda če so naše žrtve bile darovane za narodno in versko svobodo slovenskega naroda, potem mora biti zanos močnejši od žalosti popolnejše zaupanje v božjo pravočnost in jasnejše razumevanje za najvišjo žrtev o-

nih naših bratov in sester, ki so darovali svoja življenja. Ob njihovih svetlih vzgledih nam mora srce zagoreti z novim ognjem domovinske ljubezni, znova nas napolnjevati z novo energijo, da bomo nadaljevali boj, ki je sicer z orožjem končan, neizprosnoma pa se nadaljuje na političnem in ideološkem polju.

Ti naši mučenci naj nam ne bodo v žalost, temveč v veselje, kajti le narod, ki ima bogat zaklad, kot ga imamo Slovenci, lahko upa na življenje, ki bo ustrezalo potrebam človeške družbe v miru in pravičnosti. Ostati zvest svojim idealom, vdan Bogu in domovini in služiti svojemu narodu, naj bo naša zaobljuba, ob letošnji spominski proslavi, ki jo bosta v Torontu tudi letos pripravili obe borbovski organizaciji 11. junija 1972 na Slovenskem letovišču pri Boltonu. Ob 11.30 dopoldne bo sv. maša, ob 2. pa se bo vršil ostali program.

Naj nas spomin na naše pomorne brate in sestre združi, da bomo vztrajno nadaljevali, kar smo pred več kot 30 leti pričeli: Boj za svobodo našega slovenskega naroda! Zato bratje, ostanite močni!

Otmars Mauser

Nekaj o naših stvareh

TORONTO, Ont. — Ko se razgledujemo v pomladnih dneh po naravi in občudujemo njeno bogatno rast, se bode v nas vsakoročno vrstni upi na mirnejše, boljše čase pred nami. Če smo odkriti do sebe, bi morali priznati, da nam ni nič hudega, da imamo dejansko vsega, kar je za življenje potrebno. Človek ni nikdar zadovoljen, išče in stremi vedno za novim, za napredkom, za večjim blagostanjem... Slovenci nismo v tem pogledu nobena izjema.

Ko je druge v našem mestu in drugod po Kanadi stiskala brezposelnost, je imela velika večina naših ljudi ostalo delo. Le izjemno je kdo ostal brez njega, pa še tisti ne za dolgo, če je bil kaj razgledan in se je res zanimal za delo. Slovenci smo pridni in delovni ljudje, zato nas imajo delodajalci povsod radi. V nas vidijo zanesljive in vztrajne ljudi, ki ne menjajo radi podjetja, če jih to le količkaj dostojno plačuje.

Kar je starejšega rodu, ki je prišel v to deželo pred dvemi desetletji in več, pa tudi tu rojeni njegovi otroci, smo se živeli v nove razmere v taki meri, da se čutimo tu dejansko že tudi doma. Zanima nas kanadsko življenje in vseh ravneh in na vseh poljih. Med tem ko se starejši zanimamo pri tem se vedno tudi za domače slovenske razmere med nami v Kanadi in v Sloveniji, ima mlajši, tu rojeni rod za to manj smisla. Vse to je razumljivo. V Kanadi se je rodil, v Kanadi živi in tu misli živeti. Potrebno je, da se v vsem zanima za njeno življenje in da s svojim zanimanjem in sodelovanjem skuša tudi vplivati na njegov tok. Sodelovanje v kanadskem javnem delu, posebno tudi političnem, je lahko prav koristno tudi za naše slovenske zadeve.

Če se priseljenci drugih narodov brigajo za sebe in skušajo za svoje delo na domačem kulturnem in narodnem polju dobiti podpore iz javnih vladnih sredstev, čemu ne bi tega storili Slovenci? Mar nas ni dovolj? Treba je le, da se povežemo, ustvarimo nekako skupno predstavništvo, ki bo pri vladi, in sodelovanjem skuša tudi vplivati na njegov tok. Sodelovanje v kanadskem javnem delu, posebno tudi političnem, je lahko prav koristno tudi za naše slovenske zadeve.

Matija

zbiramo se poleti na raznih pristankih in farmah, na letoviščih ali pa iščemo družbe sami za sebe tudi drugod. In vendar smo del narodne skupnosti in bi bilo koristno za nas in za skupnost, če bi se k njej priznavali in z njo sodelovali.

Farna skupnost krije naše verske potrebe, pa nam nudi veliko tudi v drugih pogledih in na drugih ravneh življenja. Važna je družabna stran življenja, važna navezanost, važna zavest pripadnosti... Duhovniki pri obhajenih naših farah se prizadevajo, da bi zbrali v svojih cerkvah čim več slovenskih rojakov, da bi čim bolj zadostili njihovim potrebam. Ne pozabimo tega in naj nas kake malenkosti ne odvrtačo od slovenske farne skupnosti!

Važna je narodna pripadnost in zavest te pripadnosti. Slovenci smo vsi kristjani, v veliki večini katoličani. Včasih so radi poudarjali, da ne more biti dober Slovenec, kdor ni dober katoličan. To je zdaj prišlo iz navede, ker spoznavamo v širokem svetu, da so dobri in pošteni tudi ljudje drugih ver in narodnosti. Sicer smo pa bili najprej Slovenci, katoličani smo postali šele s krstom. In vendar je velik revež, kdor vere nima, pa naj jo nikdar ni imel ali pa jo je izgubil!

O tem in še o drugih stvareh smo se zadnjič razgovarjali rojaki, ko smo se slučajno sešli in nas vsakdanja hitrica ni takoj poglagnala narazen. Zmenili smo se, da se bomo še kdaj sešli in se kaj pogovorili o slovenskih stvareh med nami v Kanadi, pa tudi v Sloveniji in morda celo med sosedi na jugu, med katerimi nekateri od nas kar večkrat odhajamo na obiske.

Pozdravljeni!

I. S.

Med rojaki v Montrealu

MONTREAL, Que. — Nemir, ki ga je v naši pokrajini nekaj več kot v ostali Kanadi, nas ne vznemirja dosti, ker smo mu nekako odmaknjeni. Zbiramo se največ pri naši cerkvi, kjer je v začetku leta župnika Andreja Prebila zamenjal Ivan Jan. Ta se je kar lepo uživel v razmere in pridno spoznava svoje farane in faranke, ki so precej raztreseni po našem mestu in še v okolici.

Na Veliko soboto se nas je v farni cerkvi zbralo lepo število, ko smo po stari navadi prinesli tja k žegnju, še več nas je bilo seveda naslednji dan, na Veliko noč, ko je bila cerkev pri drugi sv. maši nabito polna. Na belo soboto so odprli pri farni bazar, ki žal ni bil posebno dobro obiskan. Naslednji dan je bil obisk nekaj boljši. S. Sholastika je odšla v začetku meseca na obisk v domovino, pa bo skoro zopet med nami.

Na splošno teče življenje po uglajenih, starih potih in vsi smo še kar zadovoljni. Le v našem listu se le redko kdo od tu oglasi. Postanimo bolj živi tudi v tem pogledu, da ne bodo Slovenci drugod mislili, da nas ni več!

Kongres o kulturni in narodni dediščini v Ontariu

TORONTO, Ont. — V petek, 2. junija, bo guvernerjev namestnik W. Ross Macdonald odprl Ontarijski kongres o dediščini (The Heritage Ontario Congress), mišljena je kulturna in narodna dediščina posameznih skupin prebivalstva pokrajine Ontario. Kongres se bo začel zjutraj v Skyline hotelu v To-

TONY KRISTAVNIK
PAINTING AND DECORATING

Telephone: 944-8436

Maj je tu! Najboljši čas za pleskanje! Preglejte vaše domove in pokličite nas za brezplačen proračun. Smo strokovnjaki!

rontu in se ga lahko udeležijo vsakdo, ki se za ta vprašanja zanima. Prijava je v samem hotelu in je treba z njo plačati \$10 za kar bo udeležene dobil tudi kosilo in večerni prigrizek. Kongres bo trajal tri dni, 2., 3. in 4. junija.

Industrijsko blago dražje

OTTAWA. — Cene industrijskega blaga v Kanadi so v aprilu porastle za 0,3% na novo višino 126,2.

Vesti iz Slovenije

Uspehi "Kompasa"

Medtem ko je Kompas v letu 1970 dosegel okrog 560 milijonov prometa, so ga lani povečali na 815 milijonov. Močno so povečali tudi devizni priliv in dosegli 42,6 milijona dolarjev. Pri skoraj tisoč zaposlenih so se lani povprečni osebni dohodki povečali od 1850 din leta 1970 na 2180 din.

Izjemen rekord so dosegli tudi v skladih, saj so jih imeli skoraj trikrat več kot v letu 1970. Letos bodo veliko sredstev vložili v nakup avtomobilov za službo "rent-a-car", ki je za podjetje izredno donosna. Letošnji pojav črnih koz pa utegne želje in načrte podjetja v turistični sezoni močno prekrizati.

Slovenski knjižni sejem

V letošnje mednarodno leto knjige se bo Slovenija vključila z več prireditvami. Med njimi bo knjižni sejem v Ljubljani. Priprave nanj so se že pričele. Slovenski knjižni sejem bo razstavna in prodajna prireditev. Razstavljali bodo knjige, revije in gramofonske plošče, izdelane v zadnjih treh letih. Časovno bodo izvzete samo znanstvene izdaje.

Sejem naj bi razširili še na zemljevid in umetniške reprodukcije. Pravico sodelovanja na sejmju imajo vse slovenske založbe in znanstvene ustanove. Vse knjige na sejmju, razen šolskih učbenikov in priročnikov, bodo prodajali s popustom do 10 odstotkov.

Igrišče za golf na Bledu

Tik pred drugo svetovno vojno je dobil Bled kot edino turistično središče v Jugoslaviji igrišča za golf. Pozneje so ta igrišča propadla. Zdaj jih spet obnavljajo. Računajo, da bodo letos uredili vsaj 11 polj. Urejanje naj bi bila do glavne turistične sezone.

Moški dobijo delo

Slovensko podjetje rabi za takojšnjo zaposlitev izkušene pleskarje. Polni čas. Za pojasnila kličite 944-8436.

(106)

Oskrbnik

Dobi delo pri Slovenskem domu na Holmes Ave. Dobra plača.

Kličite 531-7131

(107)

MALI OGLASI

Pleskam

Zunaj ali znotraj po vaši volji. Ugodna cena.

Kličite 391-1596

(114)

Likanje na vašem domu

Perilo za 3-člansko družino pobrati in dostaviti, stalno različna plača. Kličite 381-1661.

V najem
Šest sob zgoraj, številka 4, na 1081 E. 72 St. južno od St. Clair Ave. klet z locker. \$70. Kličite po 6. uri zv. 843-8033.

(108)

V najem
Šest čistih sob s kopalnico se odda odraslim v duplexu. Zasebna klet, dva privatna vhoda. Nič živali. Oglasite se na 980 E. 77 St.

(111)

Hiša naprodaj
2-družinska, 6-4, shrambe, vsa podkletena, 3 garaže, vrt, na 6528 Schaefer Ave.

Kličite 361-7534 po 5. uri.

(107)

Naprodaj
E. 185 okolica, Colonial hiša z 3 spalnicami, na novo prenovljena kopalnica in kuhinja, nova zimska okna, velika garaža za 2 avta; 10 čev. širok dovoz, velika sprejemna in jedilna soba. Dobra okolica. V srednjih 20h. 531-2554.

(106)

Naprodaj
Dve hiši na E. 68 St., na enem lotu, aluminijasti opaž. Vsaka hiša za 2 družini po 5-5.

Kličite 361-6836

(106)

V najem
Odda se 3 sobe, kuhinja in kopalnica, hladilna naprava. Sprejme se z enim otrokom. Lahko tudi varujem otroka.

6404 Carl Ave.

(107)

V najem
pet sob, z tremi spalnicami, zgoraj na Addison Rd.

Kličite 731-0892

(106)

E. 232 St.
prijazen Colonial, idealen za družino, ima veliko jedilno sobo, sprejemno sobo z odprtim ognjiščem, polna klet, blizu šol in trgovin. V dobrem stanju.

Zidan Ranch
tri spalnice v fari sv. Kristine, velika jedilna soba, zgotovljena rekreacijska soba, in velika kuhinja, samo sedem let star, kot nov, in prvič naprodaj.

Na Russell Drive
pri E. 250 cesti, nova hiša s 3 spalnicami, aluminijasti opaž, vsa podkletena, kvalitetna gradnja. \$32.500.

UPSON REALTY
499 E. 260 St. RE 1-1070 (107)

Lastniki prodajajo
3 enodružinske hiše na E. 185 St. s skupnim pročeljem 200 čevljev, v sredi slov. naselbine, določeno za trgovinstvo. Kličite od 4-8. ure zvečer 486-6540.

(117)

V Euclid
Čista bungalow hiša, 3 spalnice na South Lake Shore Blvd. Velika jedilna soba, rekreacijska soba, garaža za 2 kare, lep lot, blizu cerkve in bus linije.

Neff Rd.
Blizu E. 185 St. 5-sobna Colonial hiša, v dobrem stanju. Samo \$22.500.

LAURICH REALTY
496 E. 200 St. 481-1313

Naprodaj ali v najem
2-družinska hiša, 5-5, klet, garaža, v St. Clairski okolici, naprodaj ali v najem. Kličite 481-2123 po 5. uri.

(109)

Prijatelj's Pharmacy
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE AID FOR AGED PRESCRIPTIONS St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212

FRANCE BEVK:

HUDA URA

Le polagoma se je prebujal iz otopelosti. Ujel je hude poglede, bojeval se med strtojstjo in prirojeno upornostjo. Ze večkrat se je hotel dvigniti in oditi, a ni imel poguma, ni našel vzroka. Ves čas ni nikdo spregovoril z njim. Zdaj, ko je slišal Groharja, je dvignil glavo, spoblesknila so se mu oči.

"Kakšna pot?" je vprašal rezo. "Ce bo treba kam iti, bom že sam našel." Pomislil je, čemu je sploh stopil v tisto hišo. "Kako, je bilo, se bo šele izkazalo," ni hotel lagati, a se je upiral njihovim mislim. "Ali me je mar kdo videl?"

Nihče mu ni odgovoril: na obraze jim je legla očitna nejevolja. Četudi se ni odkrito priznal, je njegovo vedenje jasno kazalo, kdo je krivec, a zdaj jih hoče imeti za norca.

Ko je bil Mohor zaslišal Tineta, je s sunkom dvignil glavo. Ves čas je mislil, kje neki je, če je sploh v hiši; ni se upal vprašati. Tedaj se mu je obraz uprl v tisto smer, proti vratom. Zdelo se mu je, da vidi Tineta pred seboj, četudi si ga nikoli ni mogel prav predstavljati. Z besedami, ki jih je bil izgovoril, mu je prišel naproti; saj bi sicer ne vedel, kako naj začne.

"Saj ga res ni on," je izrekel počasi, kakor da se mu stežka trga glas iz grla. Navzočni so se vsi hkrati zavzeli in se ozrli po slepcu. Tudi Tine je bil zazijal in kakor brez sape zastrmel v tovariša. Da, zelo se je začudil; iznenada ga je iztrgalo iz temnih misli in občutkov. Mohor pa je bil za trenotek uprl obraz v mizo; nato si je z roko segel na čelo, kot da si briše mrzel pot.

"Kdo pa ga je?" je Grohar prekinil molk. "Jaz sem ga." To je izrekel hripavo, odsekano in položil roko na mizo. Bilo je videti, da ga je priznanje stalo obilo truda in muk. Zdelo se je, da se je za trenotek zrušil sam vase. Besede niso napravile tistega vtisa, kakor je pričakoval. Gledali so ga, vpraševali z očmi, če je znorel. Na norčevanje niso mogli misliti. Le prav narahlo se jim je posvetilo, da je morda tudi to mogoče; tako narahlo, da se je komaj doteknilo njihove zavesti. Pogledali so Tineta.

Fant se je bil na Mohorjeve besede predramil do poslednjega vlakenca. Telo je bil nagnil naprej, oči se mu niso premešnile od slepca, ki se je držal, kakor da nspeto prisluškuje nekim daljenim glasovom. Tineta je bila še pred minutami obšla taka groza pred posledicami, da je bil sklenil vse zatajiti. Mohorjevo lažno priznanje pa ga je tako prevzelo, da mu je na mah ugasnila vsaka taka misel; ostalo mu je le golo začudenje.

V splošni tišini se je nenadoma dvignil s klopi in stopil do Mohorja. Bilo je, kakor da mu

je od uboja šele v tistem trenotku docela oživel telo in duša. Sklonil se je in pozorno gledal tovariša v obraz, ki je bil, kakor da so mu ohlapnile vse poteze, ki pa vendar odražajo strastno odločnost.

"Mohor!" ga je poklical, kakor da ima pred seboj mesečnika, ki ga prebujajo. "Mohor, kaj govoriš?"

Slepec je dvignil obraz. Mrtve oči so mu zastrmele mimo Tineta v peč.

"Pusti me," je spregovoril z zamolklim glasom; bilo je kazno, da mu je duh odsoten. Z roko je napravil odločno kretanje, kakor da noče, da se kdo vtika v njegove reči. "Saj ste sami pravili," je rekel z rahlim očitkom, "da sem bil jaz vzel nož z mize."

Možje se niso premešnili, zdaj pa zdaj so se jim srečale le oči. Da, res, to so govorili. Toda kljub temu in kljub priznanju, ki ga od Tineta še niso slišali, niso ne mogli ne hoteli verjeti. Zdaj manj kot v prvem trenotku.

"Nož si res vzel z mize," je Lovrenc čutil, kako se mu trga glas. "Videl sem te. Kar je res, ni da bi tajil."

"No, vidite!" se je s kratkim, grenkim, nenaravnim smehom izvilo iz Mohorja.

"To ni nič!" je Blaž zamahnil z roko. "Saj nož smo imeli vsi v rokah."

"Pa zakaj bi ga bil?" je Grohar pristopil k slepcu.

Mohor mu ni odgovoril, obraz mu je nepremično strmel nekam v mizo, nemirno si je lomil prste.

Sele ko je Grohar zopet stopil k peči, je počasi dvignil glavo; zdelo se je, da se blede obličje, ki se je v polkrogu obračalo po izbi, nečemu čudi. Ko je bil v prepričanju, da je on pravi krivec, sklenil, da bo vzel krivdo nase, je mislil, da bo to lahko. Nič lažjega nego to. Poreče, da je on zabodel Pavleta, in konec. Tine bo molčal in mu bo hvalečen. Spoznal je, da mu ne morejo, da mu nočejo verjeti. In bi mu najbrž tudi ne verjeli, če bi bil on dejanski krivec. Ali je mar res tako beden, da še hudo-delec ne more biti? Oster nasme, bil je podoben posmehu,

se mu je zarezal v lica. Tine je bil od zavzetja pozabil nase. Od trenotka, ko sta tisti večer sedela na zidu pred Mlakarjevo hišo in so ju razganjala ista čustva sovraštva in ljubezni, mu je bil ta fant bližji kot vse na svetu. Tu pa pride in trdi nekaj, o čemer je določno vedel, da ni resnica. V tistem trenotku se mu niti malo ni porajalo vprašanje, čemu Mohor to dela. Bilo mu je, kakor da ima pred seboj otroka, ki blede v sanjah, morda v blaznih sanjah. Ni ga nehal gledati v braz, ki je bil, kakor da so ga spacišle neke notranje bolečine. Pri tem mu je čudno leglo v srce, bilo mu je žal za tega človeka, četudi ga je še prejšnjega dne rahlo mrzil zaradi Zalke.

"Mohor," je silil vanj, "ali si norec? Kaj govoriš? Jaz sem ga," si je položil roko na prsi; ni se zavedal, da s tem pred vsemi priznava dejanje. "Jaz sem ga, ti si mi samo nož porinil v skorenj... Ali se spominjaš?"

Slepčeve mrtve oči so se uprle v Tineta tako prodirno, kakor da so spregledale.

"Ali bi ga bil," je vprašal pridušeno, "če bi ti ne bil dal noža?"

Zdelo se je, da je vse položil v tisto vprašanje. To ni bil zgolj glas, niso bile zgolj besede, bilo je dosti več. Obraz mu je bil nepremičen, kakor da ga ne misli zgeniti, dokler ne dobi odgovora.

Tine se je naglo zravnil. Bile so prve besede, ki so se ga globoko dojmile. Znova se je zavedel samega sebe. Tedaj šele se mu je porodilo vprašanje: čemu Mohor prevzema vso krivdo? Le če bi bil isto pretrpel v sebi kot Mohor, bi si bil znal odgovoriti. Toda začutil je vendar tako razločno, da ga je zaskelelo v duši. Prej je v mislih zamislil, da bi odvalil vsaj delec krivde na koga drugega in se olajšal. Mislil je na Zalke, tudi na Pavleta, le na Mohorja ni pomislil niti za trenotek. Zdaj mu je bila iznenada jasna njegova sokrivda. Iz strahu pred posledicami, ki so mu znova stopile pred čič, ga je obšel srd nanj, četudi se mu je smilil, a saj se je zasmilil tudi sam sebi.

"O, ti, ti!" je stisnil pesti in v burnem navalu občutkov nabijal Mohorja po ramenih. "Vidiš, kaj se je zgodilo... zakaj si le mogel..." je jecjal in stiskal zobe. "Zdaj pa molči, molči, hudič, ne govori tega! Ti!" Mohor se ni nič branil. Sključil se je, zaprl veke, stiskal čeljusti in držal udarce, ki niso bili trdi. Če bi tudi bili, bi ne bil jeknil, ne se umaknil, kot da so mu v olajšanje.

Navzočni so bili za minuto ko okameneli; nato je Blaž zgrabil Tineta in ga pahnil, da se je opotekel proti peči. Tedaj se je dvignil tudi Mohor, stegnol roke predse in zaplaval po izbi. Sprva se je zdelo, da išče Tineta, nato da hoče v zarjo, ki je že silila skozi okna. Omahnil je in se, preden so ga utegnili prestreči, zgrudil na pod... Pošle so mu telesne in duševne moči.

Sonce še ni bilo prekorajilo tretjine neba, ko se je na klanec razlegnil jok. Med dolgim, z mahom poraslim zidom in med grapo, v kateri je curljala umazana voda in so jo obraščali trši, sta korakala dva orožnika, a med njima Tine z globoko sklonjeno glavo in rokami prekri-

zanimi na hrbtu. Kazno je bilo, da se bridko sramuje, ali da so vsega sključile težke misli, ki jih nikoli ne bo mogel domisliti do konca. Za njim se je opotekala mati in jokala tako glasno, kakor da hoče s tem izbrisati vse, kar se je bilo zgodilo. Zdelo se je, da se fant venomer zdriza zaradi materinega joka, a ga vendar prenaša za pokoro.

Sele ko so dospeli do laza, odkoder se je pot cepila v dolino, se je nenadoma okrenil.

"Mati, domov pojdite," je rekel mračno.

Zena je utihnila, s silo zadrževala jok, ki ji je v sunkih stresal telo, dala mu je roko, ga pogledala, nato se je tiho okrenila in se tiho jokajoč v predpasnik vračala domov.

KOLENDAR

društvenih prireditev

MAJ

30. — Spominska proslava v Triglavskem parku pri Milwaukee, Wis. Ob 11. dopoldne sv. maša pri kapeli, nato kratak spored, kosilo.

JUNIJ

3. — Društvo S.P.B. Tabor priredi Dan 30-letnice aktivno oboroženega upora proti komunizmu in okupatorju na Slovenski pristavi.

4. — Pikniki Društva sv. Jožefa na društvenih prostorih na White Rd.

4. — Spominska proslava D.S.P.B. Tabor za domobrance, četnike in vse žrtve komunistične revolucije pri kapelici Brezjanske Marije na Orlovem vrhu na Slovenski pristavi.

11. — Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ praznuje 50-letnico obstoja v JDND na W. 130 St.

11. — Otvoritveni piknik združen z otvoritvijo otroškega igrišča na Slovenski pristavi.

18. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

18. — Piknik društva Triglav v Triglavskem parku pri Milwaukee, Wis. Ob 11. dopoldne sv. maša, kosilo in piknik.

23.24.25. — Svetovidski poletni karneval.

24. — Balinarski večer na Slovenski pristavi.

JULIJ

4. — Žegnanje pri kapeli v Triglavskem parku pri Milwaukee, Wis. Ob 11. dopoldne sv. maša, nato kosilo in zabava.

2. — Pevski zbor Korotan priredi piknik na Slovenski pristavi.

4. — Piknik Slovenske pristave.

9. — Štajerski klub priredi piknik na Slovenski pristavi.

16. — Belokranjski klub priredi piknik na Slovenski pristavi.

16. — Piknik društva Kras št. 8 ADZ v parku ADZ.

23. — Misijonski piknik v Milwaukee, Wis. Začetek s sv. mašo ob 11. dopoldne v Triglavskem parku.

23. — Zveza SPB Tabor priredi piknik na Slovenski pristavi.

30. — Slovenska šola v Collinwoodu priredi piknik na Slovenski pristavi.

30. — Društvo sv. Ane št. 4 ADZ priredi piknik v Izletniškem parku v Leroy, Ohio.

AVGUST

6. — Letni družinski piknik Društva Najsv. Imena fare sv. Vida na Saxon Acres farmi na White Rd.

6. — Federacija KSKJ društev v Ohio priredi KSKJ dan v parku sv. Jožefa na White Rd.

9. — Federacija klubov slov. upokojencev priredi piknik na farmi SNPJ na Heath Rd.

13. — Piknik Misijonske znamskarske akcije na Slovenski pristavi.

20. — Plavalne tekme in piknik na Slovenski pristavi.

20. — Triglavov piknik v Triglavskem parku pri Milwaukee, Wis. Začetek s sv. mašo ob 11. dopoldne pri kapelici, nato kosilo, tekme in zabava.

26. — Pristavski balinarski krožek priredi piknik z večerjo in plesom na Slovenski pristavi.

SEPTEMBER

17. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi kosilo v farni dvorani pri Sv. Vidu.

24. — Vinska trgatav na Slovenski pristavi.

24. — Klub društev Slovenskega društvenega doma na 20713 Recher Ave., Euclid, priredi veselico na prostem. Na rešetki pečene piške in ples. Igral bo Grabnarjev orkester.

30. — PAR-FI klub priredi svoj V. vsakoletni Polka ples v avditoriju pri Sv. Vidu. Igrala bosta Pecon in Trebar.

OKTOBER

1. — Kulturna društva v Euclidu priredijo koncert v SDD na Recher Ave.

14. — Praznovanje 60-letnice obstoja Društva Kras št. 8 ADZ v Slovenskem domu na Holmes Ave.

15. — Občni zbor Slovenske pristave v Lobetovi dvorani na Slovenski pristavi.

15. — Slovenska ženska zveza, Podr. št. 14 priredi kartno zabavo ob 3. uri pop. v SDD na Recher Ave.

21. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi Kartno zabavo ob sedmih zvečer v šolski dvorani.

28. — Društvo SPB Tabor priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

NOVEMBER

19. — Klub Ljubljana priredi večerjo in ples v SDD na Recher Ave. Večerja ob 4. uri pop.

11. — Klub slov. upokojencev v Newburghu priredi za 10-letnico obstoja banket v SND na E. 80 St. Igra Buehnerjev orkester.

11. — Belokranjski klub priredi tradicionalno martinovanje v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

26. — Dawn Choral Club SZZ priredi ob 4. popoldne koncert v SDD na Recher Avenue.

DECEMBER

3. — Pevski zbor Siovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Avenue.

31. — SDD na Recher Avenue priredi SIL VESTROVANJE v svojih prostorih.

JANUAR

20. — Pristavska noč v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

5. — Pevski zbor Korotan priredi svoj vsakoletni koncert ob 7.30 zvečer v SND na St. Clair Avenue.

Nekaj minut pozneje so se prikazali na klanec možje z nosili. Na njih je ležal Mohor, povezan, zagnjen do izmučenega obraza. Oči so mu bile zaprte, telo mu je kdaj pa kdaj zadrhtelo, iz ust se mu je izvilo kot otroku, ki joče v sanjah. Za njimi je pobirala stopinje mati, vsa sključena, vsa trepetajoča, pogreznjena v skrb in žalost. Jokala je tako tiho, tičeno, da ni bilo slišati niti najmanjšega vzdihla. Bala se je jokati na glas, da ne bi vznemirila sina.

(Dalje prihodnjije)

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088
17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHISTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLISKA PODPORNIA ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino.
- posmrtnine za neomejeno vsoto
- za onemoglost, poškode in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izrezek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Eadi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME
NASLOV
MESTO
DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOCNO

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue 431-0628

UNION TRAVEL SERVICE

3175 North Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60657, 312-472-4620
handles the best

GROUP FLIGHTS TO YUGOSLAVIA

at very reasonable rates year round at your service.

Call collect 312-472-4620 for free information. UNION RECORD SHOP, 3175 North Lincoln Ave, and 9648 South Commercial Ave., Chicago, Ill, has the BEST RECORDS from the old country. Wholesale and retail

Sen. Henry Jackson

SEN. H. JACKSON iz Washingtona je sledil zgledu sen. E. Muskia in se po pičlih uspehih pri primarnih volitvah umaknil iz aktivne borbe za dosego imenovanja za predsedniškega kandidata demokratske stranke, je pa seveda še vedno ostal kandidat.